

Sygn. akt III Cz 109/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy
w następującym składzie :

Przewodniczący - Sędzia SO Lucyna Morys - Magiera

Sędziowie SO Andrzej Dyrda (spr.)

SR (del.) Ewa Buczek - Fidyka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 marca 2015 r.

sprawy z powództwa K. S.

przeciwko J. S. i W. S.

o alimenty

na skutek zażalenia pozwanego W. S.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt IV RC 1029/13

postanawia :

***prostując w komparycji zaskarżonego postanowienia datę jego wydania
i rozpoznania sprawy na dzień 16 października 2014 roku, oddalić zażalenie.***

SSR (del.) Ewa Buczek - Fidyka SSO Lucyna Morys - Magiera SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z dnia 16 października 2014r. udzielił zabezpieczenia w sprawie przez zobowiązanie pozwanych J. S. i W. S. dołożenia na utrzymanie K. S. alimentów po 600 zł miesięcznie, płatne do 10-tego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat, do rąk powódki począwszy od dnia 1 listopada 2014r. na czas trwania postępowania oraz oddalił w pozostałej części wnioski o udzielenie zabezpieczenia.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że K. S. jest matką J. S., W. S. oraz A. T., a jako podstawę materialną zabezpieczenia powództwa art. 128, 129, 132 k.r.o. i 133 §2 i 135 k.r.o.

W ocenie Sądu roszczenie powódki zostało uprawdopodobnione w zakresie kwoty 600 zł wobec każdego z pozwanych. Powódka nie jest w stanie pokryć pełnych kosztów pobytu w domu pomocy z posiadanego aktualnie majątku, co naraża ją na powstanie stanu niedostatku. Uwzględniając jej wiek, stan zdrowia i sytuację rodzinną koniecznym jest zapewnianie dalszej opieki powódki w warunkach zorganizowane placówki opiekuńczej.

Sąd stwierdził, że obowiązek alimentacyjny obciąża wszystkie troje dzieci powódki w częściach odpowiadających ich możliwościom majątkowym i zarobkowym. Sąd uwzględnił, że A. T. realizuje ten obowiązek w znacznej mierze przez osobiste i regularne kontakty z matką, oraz pomoc w załatwianiu jej bieżących spraw. Dlatego też obowiązek finansowy

w większym zakresie powinien obciążać pozwanych uwzględniając ich możliwości majątkowe. Z tego powodu Sąd uznał iż każdy z nich winien w ramach zabezpieczenia łożyć alimenty w kwocie po 600 zł, a pozostałą kwotę tj. około 300 zł winna płacić córka powódki. Kwoty te są w zakresie możliwości majątkowych pozwanych.

Zażalenie na to postanowienie wnieśli pozwani zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegająca na przyjęciu, że łączne wydatki pozwanego W. S. wynoszą 2.250 zł miesięcznie, podczas gdy wymieniona kwota nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania pozwanego, tj. wyżywienia, ubrania, środków czystości, ewentualnych wizyt lekarskich oraz kosztów bieżącej eksploatacji domu; koszty utrzymania samochodu i spłaty kredytu hipotecznego stanowią wydatki niemające charakteru koniecznego i mogą zostać ograniczone bez dolegliwości dla niezbędnych kosztów utrzymania pozwanego W. S. i narażania go na niedostatek, podczas gdy koszty te należy uznać za niezbędne i usprawiedliwione; zasądzone tytułem zabezpieczenia alimenty w kwocie 600 zł miesięcznie nie będą wiązały się z dolegliwością dla niezbędnych kosztów utrzymania pozwanego i narażania go na niedostatek, podczas gdy analiza wysokości koniecznych wydatków pozwanego prowadzi do wniosku, że łożenie alimentów w kwocie 600 zł powoduje realne narażenie pozwanego na niedostatek.

Nadto zarzucili naruszenie prawa materialnego, a to art. 135 § 1 k.r.o. polegające na zabezpieczeniu powództwa poprzez zobowiązanie pozwanych J. S. i W. S. do łożenia na rzecz powódki K. S. alimentów w kwocie 600 zł miesięcznie, podczas gdy prawidłowa analiza zgromadzonego materiału dowodowego musi prowadzić do wniosku, że pozwany nie ma możliwości zarobkowych i majątkowych, aby przyczynić się do utrzymania powódki, art. 133 § 2 k.r.o. polegające na jego wadliwym zastosowaniu poprzez przyjęcie, że powódka znajduje się w niedostatku, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowody, zwłaszcza okoliczność dokonania przez powódkę darowizny głównego składnika majątku (mieszkania) wskazuje na fakt, że powódka w niedostatku się nie znajduje.

Na tych podstawach wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku o zabezpieczenie oraz pozostawienie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi Rejonowemu w Rybniku w orzeczeniu końcowym w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Celem zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego nie jest zapewnienie egzekucyjnego wykonania przyszłego wyroku, lecz natychmiastowe dostarczenie uprawnionemu środków utrzymania (patrz: Komentarz do art. 753 kodeksu postępowania cywilnego, [w:] Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III.).

W tym miejscu należy nadmienić, iż niezależnie od treści art. 753 § 1 k.p.c., dokonując zabezpieczenia na tym etapie postępowania Sąd Rejonowy winien wziąć pod uwagę nie tylko ocenę tego, czy roszczenie powódki zostało uprawdopodobnione, ale również dokonać oceny wniosku o zabezpieczenie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, co w niniejszej sprawie uczynił w sposób prawidłowy.

Nie można również pominąć, że Sąd udzielając zabezpieczenia opiera się jedynie na uprawdopodobnieniu istnienia roszczenia, co stanowi odejście od ścisłego formalizmu dowodowego. Tym samym uwzględnienie zgłaszanego wniosku następuje w przypadku gdy strona wykaże, choć w sposób nie dający pewności, że powołane okoliczności są wiarygodne i prowadzą do uznania opisanego na ich podstawie stanu faktycznego. Stanowi to więc rygor zdecydowanie słabszy niż w przypadku konieczności udowodnienia tych przesłanek.

Wbrew ocenie pozwanych Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił ich możliwości majątkowe i zarobkowe, jak również w sposób prawidłowy dokonał selekcji wskazanych przez pozwanych poszczególnych składników swojego niezbędnego utrzymania. Zwrócić należy uwagę, że pozwany W. S., do kosztów swego utrzymania zaliczył koszty kredytu hipotecznego, którego pozwany jest wyłącznie poręczycielem. Po odliczeniu wyłącznie tego kosztu, pozwany ma możliwości majątkowe i zarobkowe do spełnienia świadczenia w wysokości określonej zaskarżonym postanowieniem, a zatem ustalone zabezpieczenie uwzględnia treść art. 135 § 1 k.r.o.

Identyczna sytuacji zachodzi w przypadku pozwanego J. S., w stosunku do którego prawidłowe było zakwestionowanie kosztów utrzymania samochodu, również wobec jego sytuacji zawodowej.

Wskazać przy tym należy, że stan niedostatku, stanowiący zasadniczą przesłankę nałożenia obowiązku alimentacyjnego na podstawie art. 133 § 2 k.r.o., definiuje się jako „brak własnych środków (zarobków lub dochodów) oraz możliwości zaspokojenia potrzeb uprawnionego, które należy uznać za uzasadnione w jego konkretnej, rozpatrywanej indywidualnie sytuacji życiowej (społecznej, zdrowotnej, wiekowej)” (Komentarz do art.60 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, [w:] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Henryk Dolecki (red.), Tomasz Sokołowski (red.), Marek Andrzejewski, Anita Lutkiewicz-Rucińska, Adam Olejniczak, Anna Sylwestrzak, Andrzej Zielonacki, Lex 2010). W identycznym tonie wypowiada się judykatura. Sąd Najwyższy, w licznych orzeczeniach wskazał, że osoba znajduje się w niedostatku wtedy, gdy własnymi siłami nie jest w stanie zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w całości lub w części (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 1998r., II CKN 88/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2000r., I CKN 872/00; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2000r., IV CKN 662/00).

Uwzględniając wskazane powyżej znaczenie tego pojęcia (stanu) oraz to, że powódka jest zobowiązana do pokrycia kosztów utrzymania pobytu w domu pomocy, a posiadany przez nią majątek nie pozwala na pokrycie tych kosztów, uznać należało, że powódka znajduje się w niedostatku, a zatem pozwani, jako osoby zobowiązane na podstawie 128 k.r.o. i art. 129 k.r.o. są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem powódki, co czyniło zasadnym uwzględnienie wniosku o zabezpieczenie w wymiarze uczynionym przez Sąd Rejonowy.

Z przyczyn wskazany powyżej, zażalenie pozwanych podlegało oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c.

SSR (del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Andrzej Dyrda